

Abstrakt

Jako téma této diplomové práce byla zvolena problematika, která není příliš častým objektem zájmu právních teoretiků a autorů závěrečných prací, o které až na výjimky v podobě komentářové literatury není podán ucelenější výklad. Jde o právní úpravu přepravy osob, v našem případě po železnici. Z pohledu autora bylo téma zvoleno z několika důvodů. Prvním z nich je fakt, že smlouvu o přepravě osob mnozí z nás uzavírají velmi často, a pro tyto účely je dobré vědět, jaká práva a povinnosti mají v osobní přepravě cestující a jaká dopravci. Dále je to specifická přepavní práva spočívající ve velké míře provázanosti soukromého a veřejného práva. Díky ní se nabízí zajímavá možnost částečně se zaměřit na vliv veřejného práva na občanskoprávní úpravu přepravy. Třetím je existence nového kodexu občanského práva v České republice. S ním souvisí zajímavá možnost srovnání s předchozími úpravami platnými na území českých zemí, včetně rakouského Všeobecného občanského zákoníku. Vzhledem ke komparativnímu zaměření práce pak i srovnání s kodexem německým, o více než sto let starším. Třetím je vliv evropských a mezinárodních předpisů. Posledním důvodem, který není zdaleka zanedbatelným, je autorův zájem o tento obor nejen z pohledu právního.

Cílem této práce tak je popsat a zhodnotit právní režim přepravy osob po železnici v právním řádu České republiky a Spolkové republiky Německo, včetně vlivu práva veřejného, evropských předpisů a práva mezinárodního, tedy právní režim přepravy vnitrostátní i mezinárodní. Dojde ke srovnání jednotlivých úprav, případně budou vysloveny některé návrhy *de lege ferenda* pro českého zákonodárce čerpající z německé právní úpravy.

Práce je členěna do 6 kapitol, z nichž první kapitolou je úvod a šestou závěr. Druhá kapitola se zabývá zejména definicí dopravy a přepravy, odlišení jejich významů a dalšími pojmy z oblasti teorie dopravy. Ve třetí kapitole je chronologicky rozebrán vývoj právní úpravy od období starověkého Říma po současnost. V části o německém právním vývoji je stručně nastíněn také vývoj v Německé demokratické republice. Krátce je uveden vývoj dopravy jako takové. Čtvrtá kapitola je zaměřena na samotnou právní úpravou přepravy osob po železnici. Je členěna do několika podkapitol, které se postupně zabývají vlivem veřejného práva a prameny přepavního práva, právním

režimem přepravy, smlouvou o přepravě a právy a povinnostmi smluvních stran smlouvy a problematikou odpovědnosti a práv z přepravní smlouvy. Každá podkapitola se zabývá nejdříve českou, poté německou právní úpravou. V případech, kdy je to vhodné, je za výkladem provedeno ještě stručné srovnání obou úprav. Pátá kapitola pojednává o mezinárodněprávní úpravě v Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě a o evropské úpravě v příslušném nařízení. V závěru této práce bude provedeno její shrnutí, provedeno celkové srovnání české a německé právní úpravy přepravy osob po železnici a vysloveny návrhy de lege ferenda pro českého zákonodárce. Tato práce vychází z právního stavu k 1. 10. 2014.